

نگاهی به حضور بازیگران کودک در آثار نمایشی به بهانه بخش سریال «سرزمین مادری» با بازی علی شادمان

آنها که کودکی نکردند

به اندازه قدمت ساخت این آثار پیشینه دارد. چالشی که از دشواری سازندگان این آثار برای انتخاب و آموزش اصول مقدماتی بازیگری به کودک گزینش شده آغاز می شود و در ادامه به تغییر شرایط پیرامونی کودک بازیگری می رسد که از دوران رنگارنگ و ساده کودکی به دنیای مناسبات حرفه‌ای پای گذاشته که مؤلفه‌های دشواری همچون آموختن

به اندازه قدمت ساخت این آثار پیشینه دارد. چالشی که از دشواری سازندگان این آثار برای انتخاب و آموزش اصول مقدماتی بازیگری به کودک گزینش شده آغاز می شود و در ادامه به تغییر شرایط پیرامونی کودک بازیگری می رسد که از دوران رنگارنگ و ساده کودکی به دنیای مناسبات حرفه‌ای پای گذاشته که مؤلفه‌های دشواری همچون آموختن

در گرامیداشت صدمین سال زادروز جلال آل احمد عنوان شد

نویسنده‌ای که اثرش نقد نشود مرده است

گروه فرهنگی/ گرامیداشت صدمین سال زادروز جلال آل احمد در حالی با حضور جمعی از اهالی ادبیات و فرهنگ برگزار شد که حاضران در این مراسم با این نویسنده و اندیشمند به‌عنوان چهره اثرگذاری یاد کردند که همچنان آثار و تفکرات وی خوانده و نقد می شود.

روزی می رسد که فارغ از سیاست، میراث جلال را نقد کنیم

به گزارش «ایران»، در این مراسم که به میزبانی فرهنگسرای اندیشه و در همکاری با انجمن ادبی جوزا و خانه اندیشه‌ورزان برگزار شد، یوسفعلی میرشاکا شاعر، نویسنده و طنزپرداز درباره میراث جلال در پیوند ادبیات و اندیشه گفت: «اگر آل احمد نبود شریعتی پدید نمی آمد و بسیاری از جماعت عوام به واسطه جلال آل احمد و شریعتی اهل سیاست شده‌اند. جلال فردی روشنفکر بود که علاقه به زندگی در شهر پاریس را داشت و بی تردید کتاب «غرب زدگی» را از روی خود نوشته است. به گمانم اغلب ما غرب‌زده هستیم و ۱۵۰ سال قبل از غرب‌زدگی ما می گذرد، اما جلال عرضه را ابتدا در خود و بعد در جامعه

می بیند. « به گفته میرشاکا، اینکه ما از یاد ببریم کجا زندگی می کنیم و توقع داشته باشیم که همانند اروپا با هنر و ادبیات نسبت داشته باشیم، این هم از عوارض غرب‌زدگی است. بسیاری از جوانان ما که از شهرها و روستاهای مختلف وارد دانشگاه می شوند در ابتدای دوران تحصیل توقع دارند و خود را با جامعه‌ی مثل سوئد و سوئیس مقایسه می کنند. وی افزود: «حرف من این است که نباید تا ز روستا به شهر آدمیم توقع داشته باشیم همانند اروپا امکانات به ما بدهند.» وی تصریح کرد: «ناباید از یاد ببریم ما قومی هستیم که اگر شاعر غزل یا قصیده‌ای موفق می گفت، بقیه به استقبال می رفتند. بر همین اساس، هنگامی که جلال به حج رفت و سفرنامه آن سفر را نوشت ما هم باید بنویسیم اما این کار از ما بزمی آید. روزی می رسد که بتوان جلال را فارغ از سیاست و ایدئولوژی قضاوت کرد و به میراث او پرداخت.»

تاریخ نویسنده‌ای که اثرش نقد نشود مرده است

سید علی میرفتح نویسنده و روزنامه‌نگار هم گفت: گاهی اوقات تصویری می‌کنیم که زبان فارسی،

قرار گرفتن در موقعیت خاص دیده شدن، شهرت و شاید هم محبوبیت با پایان تب و تاب اکران فیلم یا سریال مورد نظر و حداکثر یکی دو اثر دیگر که آنها هم در همان دوران کودکی و نوجوانی اتفاق می افتند به یکباره از آن همه شور و هیاهو فاصله گرفته و در بازگشت به مسیر زندگی عادی و معمولی خود تبعات روحی غالباً سختی را از سر می گذرانند. حکایت‌های گاه پرسوز و گداز شرایط زندگی نامطلوب کودکان بازیگری که به سن بزرگسالی رسیده‌اند هرازگاهی در روزنامه‌ها و مجلات هنری بازتاب یافته و مخاطبانی را که به آن فیلم یا سریال خاص و قهرمان کودکش خاطره‌های خوشایندی داشته‌اند متأثر و از بی توجهی و بی وفایی سازندگان آن آثار ناراضی و ناخشنود می سازد.

بی تردید با خواندن همین مقدمه چند سطر تصویر و خاطره شماری از کودک/بازیگرانی که در سال‌های دور در آثار نمایشی مهم‌تر سینما و تلویزیون ایران نقش آفرینی کرده‌اند در ذهن خوانندگان تداعی می شود: بازیگرانی نظیر مهدی باقری (بازیگر نقش مجید در سریال ساخته مسعود ساربان)، علی (بازیگر نقش مجید در فیلم دونه ساخته امیر نازاری)، عدنان عروایان (بازیگر نقش باشو در فیلم باشو غربیه کوچک ساخته بهرام بیضایی)، بابک احمدپور (بازیگر نقش محمدرضا نعمت‌زاده در فیلم خانه دوست کجاست به کارگردانی عباس کیارستمی)، ستاره جعفری (بازیگر نقش لیلا در سریال گل پامچال ساخته محمدعلی طالبی) و دیگرانی که مطمئناً با اندکی تأمل به ذهن مخاطبین آثار نمایشی خواهند رسید و همه آنها در موضوع فراموش شدن در بزرگسالی و نزول از شهرت به گمانی با هم مشترک هستند. بی تردید مفاصلی پدید می آید که حدود یک

حمایت و جلوگیری از هرزرفتن استعداد های کشف شده را باید به نهادهایی مرتبط تر با گروه سنی کودک و نوجوان مانند کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان سپرد که ذاتی پرورش استعداد های نسل آینده را بر عهده دارند

دهه پیش پیگیری‌ها برای یافتن عدنان عروایان جواب داد و مشخص شد او که زمانی بازیگر فیلم استاد بی بدیل عرصه نمایش ایران بوده به دکه‌داری در شهری دور و فروش نقلات و دخانیات مشغول است، سرنوشتی ناخوشایند که دل طرفداران سینما به‌ویژه دوستداران آثار بیضایی را به درد آورد، البته سرنوشت بابک احمدپور بازیگر فیلم «خانه دوست کجاست» هم بهتر از این نبود و او در سن بزرگسالی به سرایداری در یکی از آپارتمان‌های شمال شهر تهران مشغول شده و به کل از دنیای بازیگری و شهرت فاصله گرفته بود. در چنین شرایطی گروهی از طرفداران احساساتشان می افزود فیلمسازان اساسی‌تر دنیای سینما که زیست در فرهنگ ایرانی/ شرقی هم بر شدت احساساتشان می افزود فیلمسازان این گروه تا به بی وفایی و سراغ نرفتن از قهرمانان کودکشان متهم می کردند ولی سئویه منطقی قضیه این است که نمی توان برای کارگردانان آثار سینمایی وظیفه رسیدگی به شرایط زندگی این بازیگران کم سن و سال و حمایت آنها تا سن دور بزرگسالی را قائل شد گو اینکه در مواردی چنین حمایت‌هایی هم تا حد امکان از سوی برخی از فیلمسازان انجام گرفته است. به نظر می رسد چنین حمایت‌ها و جلوگیری از هرزرفتن استعداد های کشف شده را باید به نهادهایی مرتبط تر با گروه سنی کودک و نوجوان مانند کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان سپرد که ذاتی پرورش استعداد های نسل آینده را بر عهده دارند.

البته در مقابل این گروه پرشمارتر فراموش نباید گروه به شدت کم تعدادتری هم هستند که مسیر شهرت را دیده شدن از کودکی تا بزرگسالی را با موفقیت طی نموده‌اند که علی شادمان بازیگر سریال سرزمین مادری (سرزمین کهن) که یکی نوشتار به بهانه حضور او در برخی از نقش‌های اصلی سریال «سرزمین مادری» نوشته شده یکی از

همان هاست، بازیگری که از آخرین ساخته رسول ملاقلی پور یعنی «میم مثل مادر/۱۳۸۵» که کودکی کم سن و سال بود تا همین الان که در آستانه ۳۰ سالگی قرار گرفته او را بر قاب شیشه‌ای و پرده سینما به کرات دیده‌ایم و یکی از شناخته شده‌ترین بازیگران جوان سال‌های اخیر این دو مدیوم به حساب می آید. سرنوشت هنری این بازیگر و قوس رو به صعودش در عرصه بازیگری که از آثار سال‌های اخیر همچون فیلم سینمایی «شکای پروانه» و سریال «یاغی» هر دو ساخته محمد کارت به شدت مشهود است، اگرچه مثال نقضی است برای گزاره‌هایی که پیشتر از آنها یاد شد ولی واقعیت این است که وجود چنین گزینه‌های محدودی نمی تواند ناقض نمونه‌های بیشتری باشد که ذکرشان رفت؛ البته برای کامل تر شدن بحث به فهرست بازیگرانی که از سنین کودکی و نوجوانی به این عرصه وارد شده‌اند می توان نام‌های دیگری همچون «پولاد کمیایی»، «پگاه آهنگرانی» و... را هم اضافه کرد، چهره‌هایی که برخی از آنها به جایگاه خوبی دست پیدا کردند و برخی دیگر به‌رغم برخورداری از حمایت‌هایی غیرقابل انکار و همه جانبه توفیقی در این عرصه نداشتند.

ولی نباید از یاد برد که نکته اصلی و اساسی در مقوله سرنوشت هنری کودکان بازیگر، سرگذشت کسانی نیست که حتی در صورت ناکامی در بازیگری نیاز هم حمایت‌های خانواده‌های سینماگراشان را تام و تمام دارند، بلکه سرنوشت کودکان برخاسته از خانواده‌های کم‌برخوراری است که بدون پشتوانه خانوادگی انتخاب شده از خود استعدادی بروز می دهند و بر اثر عدم حمایت‌های لازم نه تنها در بازیگری پیشرفتی نمی کنند که در زندگی شخصی خود هم دچار افسردگی های ناشی از شکاف بین شرایط دوران کودکی و روزهای بزرگسالی می شوند.

گزارش

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

تفاوت‌ها در حوزه فکر و فرهنگ به رسمیت شناخته شود

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی پنجشنبه ۱۶ آذرماه در سفر یک روزه به قم و اراک ضمن شرکت در همایش سوگواره یاس نبوی ویژه مبلغان اعزامی ایام فاطمیه (س)، همزمان با روز دانشجو در جمع دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی اراک حضور یافت و از مجتمع فرهنگی ماهور بازدید کرد. دیدار با اعضای مجمع نمایندگان طلاب و فضلاء حوزه علمیه قم از دیگر برنامه‌های محمد مهدی اسماعیلی در این سفر یک روزه بود.

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در ابتدای ورود خود به ایستگاه صلواتی که به مناسبت ایام فاطمیه در عوارضی شهر قم برپا شده بود، رفت و با مردم و جمعی از طبیعت گردان که در آنجا حاضر بودند، گفت‌وگو کرد. محمد مهدی اسماعیلی در همایش سوگواره یاس نبوی، ایران و ایرانی را قوی و منسجم توصیف کرد و از تلاش‌های دشمن برای ایجاد شکاف گفت. او در حاشیه این همایش، با آیت الله سید هاشم حسینی پوشنوی رئیس جامعه مدرسین حوزه علمیه قم و دبیر شورای عالی حوزه‌های علمیه دیدار کرد. وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی عصر پنجشنبه در جمع دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد اراک، ذات دانشگاه و دانشجو را مطالبه‌گر عنوان کرد و با تأکید گفت که دولت خود را پاسخگوی مردم می داند.

افتتاح مرکز ماهور (مرکز اصحاب هنر و رسانه) استان مرکزی از مهمترین برنامه‌های سفر یک روزه وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی به این استان بود. او در این آیین اعلام کرد که ۱۰هزار میلیارد ریال به حمایت از فعالیت‌های محتوایی استان‌ها اختصاص یافته است. محمد مهدی اسماعیلی همچنین از به رسمیت شناختن تفاوت‌ها در حوزه فکر و فرهنگ سخن گفت: «به رسمیت شناختن تفاوت‌ها، محدود نکردن سلبیته‌ها باید پیش از هر اتفاقی در حوزه فکر و فرهنگ رخ دهد.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و هیأت همراه در آخرین برنامه سفر نیم روزه خود به استان مرکزی در محل پروژه کتابخانه مرکزی اراک حاضر شدند از نزدیک در جریان روند پیشرفت و تکمیل این طرح قرار گرفتند.

پاسخ به حواشی عدم انتشار کتاب سید مهدی شجاعی

محمد مهدی اسماعیلی همچنین در گفت‌وگویی به حواشی عدم انتشار کتاب «اگر غم لشکر انگیز» سید مهدی شجاعی پاسخ داد. او به ایسا، گفت: «با دوستان خود صحبت کردم و ان شاء الله در هفته آتی این موضوع را به شکل حضوری جلو خواهیم برد. بنای ما این است که همه بزرگان فرهنگ و هنر با آراش کار خود را انجام دهند اما در عین حال قانون هم در جای خود قرار دارد. ممکن است در نقطه‌ای سوء تفاهمی شکل گیرد اما آقای شجاعی از مفاخر فرهنگ و ادب با پیشینه‌ای بسیار خوب و آثاری برخاسته در حوزه ادبیات دینی هستند و به ایشان و آثارشان احترام می گذاریم.» وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی با تأکید بر اینکه این مشکل برطرف خواهد شد، تصریح کرد: «ما باید بر مزر قانون قرار داشته باشیم. در عین حال که هر پیشگسوت و بزرگ‌واری را تجلیل و تکریم می کنیم اما باید قانون رعایت شود.»

کائینی: جلال آل احمد پدیده‌ای است که همزمان میراث دار روحانیت قدیم و تفکر جدید است، او خالق آثاری است که میراث هیچ کسی نیست و برای خود اوست

دستخوش تغییر شده است اما واقعیت این است که چه بخوایم چه نخواهیم ما آل احمد را با غرب‌زدگی باید بشناسیم و بشناسیم. آل احمد مبدع نظریه غرب‌زدگی، مختصات خود است و فرزندش کتاب خدمت و خیانت روشنفکران است که او این کتاب را به مسیر خاصی از تعریف حوزه روشنفکران برده است.» او افزود: «آل احمد با غرب به مفهوم ناصح‌هاشم‌زاده نویسنده و مخالفتی نداشت. ماشین هم علامت اختصاری آل احمد، به مثابه جهان بینی و علوم انسانی غرب است، اما در عین حال ظرفیت نقد ندارد از فلسفه، فرهنگ و فرآورده‌های این موارد در حیطه زندگی انسان‌ها از قبیل ماشین است. هنگامی که برای جامعه‌ای مثل ما نسخه می پیچد می گوید ما هم باید علوم انسانی

دخرو با شرایط کشور خودمان داشته باشیم.» به گفته کائینی، تعریف آل احمد از روشنفکر که دوست نداشت از او با این نام یاد شود، این بود که روشنفکر کسی است که خیلی چیزها را می داند و بسیاری از کارها را انجام می دهد. این در صورتی است که بسیاری از روشنفکران ما حوصله و جرأت انجام دادن کاری را ندارند. سید ناصر هاشم‌زاده نویسنده و منتقد سینما گفت: «اندیشه جلال آل احمد قابل نقد است. برای همین هم زنده است. نویسنده‌ای که اثرش نقد نمی شود و ظرفیت نقد ندارد از همان ابتدا مرده است. با این حال افرادی دارند جلال را می کوئند که نمی خوانند او را درست بشناسند. کسانی هم که او را نمی شناسند، جلال را قبول دارند.»

اشاره داشتند این کتاب می تواند نقطه عطفی برای پیانو ایرانی باشد. او درباره تکنیک‌های پیانو ایرانی در این کتاب گفت که در مقدمه کتاب به آن اشاره شده و افزود: نیاز بود این بازیگری‌ها صورت بگیرد. چرا که نمونه‌های صوتی که استاد معروفی منتشر کرده‌اند با نت‌هایشان انطباق نداشت و این اتفاق قرار است در قالب پروژه‌ای شکل بگیرد و حمایت شود، این سبک از نوازندگی مهجور است و نیاز به حمایت دارد و تلاش ما اشاعه فرهنگ موسیقی است. او در ادامه صحبت‌هایش را به بحث آموزش پیانو ایرانی در مراکز علمی اشاره کرد و گفت: تمام تلاش من حفظ اصالت ردیف‌های پیانو ایرانی است و حفظ اصالت اجرای آثار استاد جواد معروفی بود و تغییرات شخصی در آن ایجاد نکردم.

کتاب «ردیف موسیقی ایران برای پیانو» به همت انجمن موسیقی ایران و نشر پیانو با تصحیح و بازبینی پویان آزاده روانه بازار نشر شده است.

برسد و ما را از داشتن مکتب ویژه پیانو ایرانی خرسند کند.

تلاش ما اشاعه فرهنگ موسیقی است

پویان آزاده مصحح کتاب «ردیف موسیقی ایران برای پیانو» به عنوان سخنران آخرین مراسم ضمن ابراز خرسندی از این کتاب بسیار خوشحالم. این کتاب بسیار خوشحالم. این کتاب را نقطه عطفی در تاریخ پیانو ایرانی می دانم چرا که کاری است ماندگار. امیدوارم در سال‌های بعد آثاری از این دست با دقت و حوصله بسیار به عرصه

معروفی، جزو اولین کسانی بود که ردیف موسیقی ایرانی را به صورت مکتوب درآورد و نت نویسی کرد.

مکتب ویژه پیانو ایرانی

علیرضا میرعلیقینی پژوهشگر موسیقی ایران نیز در این مراسم ضمن بیان خاطره آشنایی خود با استاد جواد معروفی به موضوع ردیف اشاره کرد و گفت: طبق عادت بیشتر استادان قدیم، نوشته‌های اساتید با نواخته‌هایشان فاصله داشت. یعنی وقتی چیزی را می نوشتند الگویی در ذهن داشتند اما وقتی می خواستند بنوازند بیشتر به خیال آزاد و بداهه نوازی خود متعهد بودند تا متنی که نوشته‌اند. این درحالی است که نت در موسیقی ما سابقه ۱۰ ساله دارد اما بسیاری از موسیقیدانان ارجمند ما نت را به

پرونده در فهرست میراث ملی ناملموس به ثبت رسانده است.

یک استاد کم نظیر در آهنگسازی و تنظیم

سخنران بعدی این مراسم میلاد کیایی آهنگساز و نوازنده پیشگسوت موسیقی ایران بود که به آشنایی خود با استاد معروفی اشاره کرده که به حدود ۶۰ سال قبل برمی گردد. او در صحبت‌هایش اینطور بیان کرد: استاد جواد معروفی در تنظیم موسیقی کم نظیر بود. موضوع مهمی که در ارزش یک کار هنری بسیار مهم است. ناگفته نماند آن دوران در برنامه رادیو، دو نفر در این زمینه شاخص بودند، استادان روح الله خالقی و جواد معروفی، نکته دیگر اینکه، پدر آقای جواد معروفی استاد موسی خان